

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji**

Warszawa, dnia 15 grudnia 2009 r.

**Pan
Marcin Biedroń
Prezes Zarządu
Rzeszowskich Zakładów Graficznych
Spółka Akcyjna w Miłocinie**

P/09/043
KGP-410-14-5/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej *ustawa o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli² przeprowadziła w Rzeszowskich Zakładach Graficznych Spółka Akcyjna³ kontrolę prowadzonych działań restrukturyzacyjnych i prywatyzacyjnych w okresie 2005 – I poł. 2009 r., z uwzględnieniem zagadnień z okresu wcześniejszego, mających istotny wpływ na tematykę objętą kontrolą, a także zdarzeń występujących do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli - Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze *Wystąpienie*.

1. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Spółki w zakresie objętym kontrolą. Niegospodarne były działania Zarządu, w konsekwencji których nastąpiła swego rodzaju „zamiana” przez Spółkę nieruchomości w centrum Rzeszowa na studio poligraficzne CtP⁴. Nieruchomość ta została wniesiona, po zrealizowaniu zaplanowanego programu inwestycyj-

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.

³ Dalej: Spółka lub RZG SA.

⁴ Computer to Plate - system cyfrowego naświetlania drukarskich płyt offsetowych. Studio to należy do odrębnego od RZG SA podmiotu – RZG Sp. z o.o., powiązanego kapitałowo – 100 % udziałów objęły RZG SA.

nego – modernizacji i rozbudowy, do spółki zależnej jako aport rzeczowy o wartości 8 385 tys. zł, podczas gdy jej rzeczywista wartość rynkowa mogła przekraczać 30 000 tys. zł⁵. Wartość rynkowa jedynego składnika majątku trwałego będącego w okresie rozruchu studia CtP wynosiła 1 119 tys. zł⁶. Pomimo tego, Zarząd Spółki zaakceptował wycenę wartości studia w wysokości 7 020 tys. zł⁷. Biorąc pod uwagę wartość udziałów Ryszarda Podkulskiego w spółce Grafika Sp. z o.o. przed wniesiem do niej studia CtP (1 200 tys. zł) oraz wysokość dopłaty, jaką uzyskały RZG SA przy jej podziale (237,5 tys. zł), straty jakie poniosła Spółka na omawianej „zamianie” NIK szacuje na 27 814,5 tys. zł⁸.

Ponadto, jako działanie nielegalne należy uznać dwuletnią zwłokę Pana Prezesa w opłaceniu objętych akcji w podwyższonym kapitale Spółki i niewpłacenie odsetek lub odszkodowania z tytułu powstałej zaległości.

Powyższe działania i zaniechania doprowadziły do pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej i istotnego obniżenia wartości rynkowej Spółki.

2. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, niegospodarnym działaniem Zarządu Spółki było świadome wyprowadzenie z RZG SA majątku w postaci nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie. Zdaniem NIK, działania Zarządu Spółki służyły wyłącznie interesowi większościowego akcjonariusza RZG SA pana Ryszarda Podkulskiego, a jednocześnie jedynego udziałowca w spółce Grafika Sp. z o.o. po jej podziale.

NIK zwróciła uwagę na powiązania kapitałowo-rodzinne - z wyjaśnień Pana Prezesa wynika, że Ryszard Podkulski jest Pana teściem. Po objęciu w dniu 27 sierpnia 2004 r. przez Pana funkcji Prezesa jednoosobowego Zarządu RZG SA podjęte zostały działania zmierzające do wniesienia nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 do specjalnie w tym celu utworzonej spółki zależnej – Grafika Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie, następnie zbycia na rzecz Ryszarda Podkulskiego 2 400 udziałów w spółce Grafika Sp. z o.o. po nominalnej wartości, tj. 500 zł za jeden udział (udziały te stanowiły 14,2% kapitału zakładowego spółki Grafika Sp. z o.o.), przy istotnym niedoszacowaniu wartości wniesionej do tej spółki nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19. Zarząd RZG SA zaakceptował później wniesienie przez Ryszarda Podkulskiego do spółki Grafika Sp. z o.o. aportu w postaci studia poligraficznego CtP, będącego oddziałem należącego do niego przedsiębiorstwa „Star – Europa”, przy istotnym przeszacowaniu warto-

---

⁵ Spółka przyjmując program inwestycyjny zakładała, że po jego realizacji wartość rynkowa nieruchomości wyniesie 30 502 tys. zł.

⁶ Studio CtP funkcjonowało w pomieszczeniach o powierzchni 69 m² w Miłocinie, wynajętych od RZG SA. Spółka była jednocześnie głównym klientem Studia CtP, a jej zamówienia generowały 95% przychodów studia.

⁷ Pozostała kwota – 5 901 tys. zł stanowiła dodatnią wartość firmy (goodwill).

⁸ Przy założeniu wartości nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w kwocie zakładanej przez RZG SA w programie inwestycyjnym (30 502 tys. zł) oraz wartości studia CtP równej szacunkowej wartości nowych maszyn, urządzeń i oprogramowania (1 250 tys. zł).

ści studia CtP z punktu widzenia RZG SA. Następnie dokonano podziału Grafiki Sp. z o.o. w ten sposób, że nieruchomości pozostały w Grafice Sp. z o.o., której jedynym właścicielem po podziale został dotychczasowy wspólnik Ryszard Podkulski, a drugą część Grafiki w postaci studia CtP przejęła nowo utworzona przez RZG SA spółka RZG Sp. z o.o.⁹

2.1. Wartość aportu Skarbu Państwa wniesionego do utworzonych w 1999 r. RZG SA określona została na 7 000 tys. zł. Najistotniejszą częścią majątku przedsiębiorstwa państwowego Rzeszowskie Zakłady Graficzne wnoszonego do Spółki była nieruchomość, w skład której wchodziły użytkowane wieczyste grunty o powierzchni 13 673 m² oraz własność budynków i budowli o łącznej powierzchni użytkowej 12 451,8 m². Nieruchomość usytuowana była w centralnej strefie miasta Rzeszowa, przy głównej ulicy, w otoczeniu terenów handlowo-usługowych, administracyjnych i mieszkalnych. Skarb Państwa objął 45,45% akcji, pozostałe akcje objęte zostały przez spółkę Inwestor Sp. z o.o. z Gdańska, w zamian za wkład gotówkowy w wysokości 8 400 tys. zł. W grudniu 2001 r. posiadane przez spółkę Inwestor Sp. z o.o. akcje zostały nabyte, za zgodą Skarbu Państwa, przez Ryszarda Podkulskiego, który przejął wszystkie zobowiązania Inwestora, w tym do realizacji pakietu inwestycyjnego w wysokości 8 000 tys. zł w ciągu pierwszych 2 lat działania Spółki, a w następnych 3 kolejnych latach w wysokości nie niższej niż amortyzacja z poprzedniego roku.

2.2. W lutym 2002 r. działalność produkcyjna Spółki została przeniesiona z nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie do wynajętych w tym celu pomieszczeń w okolicy Rzeszowa. W *Programie Gospodarczym RZG SA na lata 2002-2003*¹⁰ zakładano, że w wyniku planowanej działalności inwestycyjnej nastąpi wzrost wartości ww. nieruchomości z 7 000 tys. zł do 30 502 tys. zł. Wyremontowana i rozbudowana nieruchomość miała generować od 2003 r. zysk w wysokości ok. 950 tys. zł w skali roku. Zamierzenia inwestycyjne wymagały, zdaniem autorów *Programu*, nakładów inwestycyjnych w wysokości 9 000,5 tys. zł. Planowany okres realizacji inwestycji wynosił jeden rok, tj. do końca 2002 r. Do września 2002 r. Spółka wydatkowała na inwestycję w ww. obiekty 3 000 tys. zł. Z uwagi na brak zdolności kredytowej, RZG SA wybrały propozycję Ryszarda Podkulskiego deklarującego pokrycie pozostałych kosztów inwestycji w wysokości 6 000,5 tys. zł i dodatkowo 1 000 tys. zł na wyposażenie. Z ustaleń kontroli wynika jednak, że to Spółka ponosiła koszty

---

⁹ RZG SA otrzymały ponadto dopłatę w kwocie 237,5 tys. zł celem wyrównania różnicy pomiędzy wartością posiadanych przed podziałem spółki Grafika Sp. z o.o. udziałów, a wartością studia CtP wniesionego do RZG Sp. z o.o.

¹⁰ Dalej: *Program*.

dokończenia inwestycji, m.in. ze środków uzyskanych z podwyższenia kapitału¹¹. Z danych podanych kontrolerowi w trakcie kontroli wynika wprawdzie, że Spółka poniosła nakłady na omawianą inwestycję w wysokości 7 426,6 tys. zł (z tego 3 009,1 tys. zł na centrum handlowe, 1 444,6 tys. zł na hotel, 2 513,7 tys. zł na nowe centrum handlowe i 459,2 tys. zł na drogi), NIK zwraca jednak uwagę, że w dokumencie *Analiza ekonomiczno-finansowa zamierzeń rozwojowych dotycząca uaktualnienia Programu Gospodarczego RZG SA na rok 2003* z czerwca 2003 r. podano, że Spółka poniosła do czerwca 2003 r. nakłady inwestycyjne na obiekty przy ul. Lisa Kuli 19 w kwocie 10 000 tys. zł (czyli tyle ile wcześniej planowano na modernizację, rozbudowę i wyposażenie tych obiektów).

2.3. W *Uaktualnionym Programie Gospodarczym Rzeszowskich Zakładów Graficznych SA* z czerwca 2003 r. (przyjętym przez Radę Nadzorczą Spółki w sierpniu 2003 r.), zaplanowano modernizację maszyny GOSS-2 (służącej do druku gazet) oraz nabycie maszyny offsetowej COMPACTA-40, a równocześnie sprzedaż nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19. Koncepcja ta w zakresie sprzedaży nieruchomości nie została jednak zrealizowana. Po objęciu w dniu 27 sierpnia 2004 r. przez Pana funkcji Prezesa jednoosobowego Zarządu RZG SA podjęte zostały działania zmierzające do wniesienia nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 do specjalnie w tym celu utworzonej spółki zależnej Grafika Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie¹².

2.4. NIK jako działanie niegospodarne ocenia przyjęcie przez Zarząd Spółki nierzetelnej wyceny wartości nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie i wniesienie w listopadzie 2004 r. aportem tej nieruchomości do Grafiki Sp. z o.o., za zgodą Rady Nadzorczej RZG SA, za udziały o wartości wynikającej z ww. wyceny, tj. 8 385 tys. zł. W ocenie NIK, działanie takie, wbrew opinii przedstawionej przez Pana Prezesa w uzasadnieniu uchwały Zarządu¹³, że wniesienie aportu stworzy szansę skutecznego zarządzania nieruchomością, zmierzało do przeniesienia – w drodze dalszych przekształceń kapitałowych – własności nieruchomości na rzecz spółki należącej w 100% do większościowego akcjonariusza RZG SA pana Ryszarda Podkulskiego za możliwie najniższą dopłatą.

W celu określenia wartości aportu sporządzona została w październiku 2004 r. przez rzeczoznawcę majątkowego oraz biegłego sądowego ds. budownictwa i szacowania nieruchomości wycena¹⁴ wartości rynkowej nieruchomości (rzeczoznawca, chociaż podpisał operat szacun-

---

¹¹ We wrześniu 2002 r. zarejestrowano podwyższenie kapitału zakładowego o 5 800 tys. zł, a w maju 2004 r. o kolejne 5 800 tys. zł. Wszystkie akcje nowej emisji objęte zostały przez Ryszarda Podkulskiego.

¹² Utworzonej przez RZG SA umową spółki z dnia 28 września 2004 r., z kapitałem założycielskim 100 udziałów o łącznej wysokości 50 000 zł.

¹³ Uchwała Zarządu RZG SA nr 3/II/2004 z dnia 7 października 2004 r.

¹⁴ *Operat szacunkowy z wyceny nieruchomości stanowiącej kompleks handlowo-usługowy Rzeszowskich Zakładów Graficznych SA.*

kowy, złożył w trakcie kontroli oświadczenie¹⁵, że operat został w całości opracowany przez biegłego sądowego), składającej się z działek o łącznej powierzchni 10 764 m², zabudowanych kompleksem budynków o funkcji handlowo-usługowej, liczącym 13 866 m² powierzchni użytkowej ogółem.

Do wyliczenia średniej ceny transakcji w obrocie podobnymi obiektami ww. biegły sądowy przyjął 16 transakcji, w tym 7 z terenu Rzeszowa, z czego tylko 2 dotyczyły obiektów znajdujących się w śródmieściu Rzeszowa. Pozostałe 9 transakcji dotyczyło obiektów w niewielkich (w porównaniu do Rzeszowa) miejscowościach województw Podkarpackiego, Małopolskiego i Lubelskiego (5 w Gorlicach, 3 w Lesku i po 1 w Łąncucie i Janowie Lubelskim). W konsekwencji przyjęcia nieporównywalnych, zdaniem NIK, transakcji, średnia wartość 1m² powierzchni oszacowana została na zaledwie 676,94 zł. Ponadto, wśród cech rynkowych przyjętych do wyceny nieruchomości biegły sądowy największą wagę (50%) przypisał lokalizacji ogólnej. Lokalizacja wycenianej nieruchomości, znajdującej się w ścisłym centrum Rzeszowa uznana została za przeciętną (w skali: korzystna, przeciętna, niekorzystna). NIK zwraca uwagę, że autor wyceny zeznał¹⁶, że *jeżeli wyceniana nieruchomość znajduje się w centrum Rzeszowa, to jej lokalizacja ogólna powinna być określona jako korzystna*. W następstwie przyjęcia lokalizacji jako przeciętnej dokonano korekty zmniejszającej szacunkową wartość rynkową 1m² powierzchni użytkowej budynku o 10%, tj. o 67,69 zł, a całej nieruchomości o 938,6 tys. zł.

Wyliczona przez biegłego sądowego wartość nieruchomości (8 385 tys. zł) była tylko niewiele wyższa od szacunkowej wartości sprzed modernizacji i rozbudowy (7 000 tys. zł), na które wydatkowano ok. 10 000 tys. zł. Jednocześnie, wartość ta była prawie czterokrotnie niższa od zakładanej w *Programie* wartości, jaka miała być osiągnięta po dokonaniu modernizacji i rozbudowy, tj. 30 502 tys. zł, chociaż zakładane prace zostały wykonane.

2.5. Najwyższa Izba Kontroli jako działanie niegospodarne ocenia zbycie przez Spółkę Ryszardowi Podkulskiemu 2 400 udziałów w spółce Grafika Sp. z o.o. po nominalnej wartości (tj. 500 zł za jeden udział), wobec istotnego niedoszacowania wartości wcześniej wniesionej do tej spółki nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19. Część zobowiązań (1 200 tys. zł) wobec należącej do Ryszarda Podkulskiego firmy „Star – Europa” z tytułu zakupu dla RZG SA maszyny COMPACTA-40 (za kwotę 11 750 tys. zł), Spółka rozliczyła poprzez sprzedaż w dniu 28 stycznia 2005 r. Ryszardowi Podkulskiemu 2 400 udziałów w spółce Grafika Sp. z o.o.

---

¹⁵ Oświadczenie rzeczoznawcy z dnia 2 października 2009 r.

¹⁶ Protokół przesłuchania w charakterze świadka biegłego sądowego (autora wyceny) z dnia 6 października 2009 r.

2.6. Zlecona przez Zarząd Spółki wycena wartości studia CtP, w ocenie NIK, powinna stanowić przesłankę do rezygnacji z przyjęcia aportu wnoszonego przez Ryszarda Podkulskiego w postaci studia CtP do spółki Grafika Sp. z o.o. Większość wartości aportu stanowiły bowiem korzyści z zamówień składanych przez RZG SA. Zatem cel w postaci uzyskania maszyn, urządzeń i oprogramowania systemu CtP RZG SA mogły osiągnąć wielokrotnie niższymi nakładami. Wartość studia oszacowano na 7 020 tys. zł, chociaż wartość rynkowa głównego składnika jej majątku (jedynego składnika majątku trwałego) była ponad sześciokrotnie niższa. Wycena taka nie powinna zostać zaakceptowana przez Zarząd RZG SA, ponieważ przyjęcie oszacowanej wartości nie służyło interesowi Spółki, a wyłącznie właściciela studia – Ryszarda Podkulskiego.

Podstawą określenia wartości aportu była wycena wartości studia CtP zlecona w maju 2005 r. przez RZG SA Biuru Rachunkowo-Doradczemu DORFIN mgr Ryszard Papciak w Rzeszowie. Na oszacowaną przez Biuro wartość rynkową studia CtP w kwocie 7 020 tys. zł składało się: 1 119 tys. zł – wartość majątku trwałego¹⁷ (maszyn i urządzeń przygotowalni offsetowej oraz ich oprogramowania) objętego wyceną (operatem szacunkowym) sporządzoną przez Ośrodek Kwalifikacji Jakości Wyrobów w Lublinie „SIMPTEST” oraz 5 901 tys. zł – dodatnia wartość firmy (goodwill). Wycena została dokonana metodą dochodową, szacując dynamikę strumieni pieniężnych netto (cash flow). Dokonując wyceny jej autor posiadał dane ekonomiczno-finansowe za pierwsze 2 miesiące działania studia, które było w fazie rozruchu i realizowało pierwsze zamówienia na rzecz RZG SA. Autor wyceny, w oparciu o tak skromne informacje, sam prognozował dane dotyczące przyszłych przychodów i kosztów, a prognozy te były niezwykle optymistyczne i nie miały oparcia np. w posiadanym przez studio portfolio zamówień. Przyjętą przez autora wyceny podstawą prognozowania przyszłych przychodów studia było założenie szybkiego rozwoju jej głównego zleceniodawcy – RZG SA oraz gwarancja dokonywania zamówień przez Spółkę i korzystania z usług studia, ze względu na powiązanie kapitałowe jej właściciela będącego jednocześnie większościowym udziałowcem RZG SA.

W ocenie NIK, przyjęcie przez autora wyceny założenia o braku zagrożeń działalności studia, a więc wykluczenie możliwości rezygnacji przez RZG SA z jego usług i samodzielnego zakupu tych urządzeń, uzasadnionego znaczną redukcją kosztów i wysoką rentownością przedsięwzięcia, czyni tę wycenę niewiarygodną. Jej wynik wskazuje raczej jaki zysk mógłby osiągnąć właściciel studia przy założeniu spełnienia się niezwykle optymistycznych prognoz, szybkiego rozwoju RZG SA oraz gwarancji korzystania przez Spółkę z usług studia. Należy

---

¹⁷ Podstawowe urządzenia i oprogramowanie, zakupione na rynku wtórnym, pochodziły z lat 2002-2004.

zwrócić uwagę, że wobec założenia realizacji większości zamówień (70-80%) na potrzeby RZG SA, planowane wysokie szybko wzrastające dochody studia stanowiłyby koszty działalności RZG SA. Koszty takie mogłyby być łatwo zredukowane poprzez zakup niezbędnych urządzeń i oprogramowania oraz samodzielne naświetlanie płyt – działanie takie podjęły prawie wszystkie skontrolowane przez NIK podmioty branży poligraficznej.

2.7. Najwyższa Izba Kontroli jako działania niegospodarne ocenia dalsze działania, w tym wyrażenie przez Spółkę zgody na wniesienie przez Ryszarda Podkulskiego do spółki Grafika Sp. z o.o. aportu w postaci studia cyfrowego naświetlania płyt offsetowych CtP, wycenionego na kwotę 7 020 tys. zł. W zamian za ten aport, Ryszard Podkulski objął 14 040 udziałów, stając się udziałowcem większościowym. Zdaniem NIK, z punktu widzenia interesów Spółki, nie było żadnego racjonalnego uzasadnienia dla wyrażenia przez Spółkę zgody na wniesienie przez Ryszarda Podkulskiego do spółki zależnej aportu w postaci studia CtP. Wartość aportu była przeszacowana, przedmiot działalności studia CtP w żaden sposób nie odpowiadał dotychczasowemu przedmiotowi działalności spółki Grafika Sp. z o.o.¹⁸, a wniesienie do tej spółki studia nie służyło realizacji celu, którego realizacja była przesłanką jej utworzenia, czyli skutecznego zarządzania należącymi do RZG SA nieruchomościami przy ul. Lisa Kuli 19.

NIK nie kwestionuje argumentów przedstawianych przez Zarząd i Radę Nadzorczą RZG SA, że własne studio CtP podnosiło konkurencyjność Spółki. Zdaniem NIK, w przypadku stwierdzenia potrzeby posiadania takiego studia Spółka mogła podjąć działania zmierzające do nabycia potrzebnych maszyn i urządzeń czy wzięcia ich w leasing. NIK zwraca uwagę, że szacunkowa wartość używanego sprzętu i oprogramowania wynosiła 1 119 tys. zł. Katalogowa wartość nowych urządzeń, sprzętu i oprogramowania była niewiele wyższa (ok. 1 250 tys. zł). Z ustaleń kontroli wynika, że do Spółki wpłynęły dwie oferty od producentów tego typu sprzętu, w tym od producenta sprzętu wchodzącego w skład studia CtP należącego do Ryszarda Podkulskiego – koncernu AGFA. Z ofert tych jednak nie skorzystano.

2.8. W ocenie NIK, dokonany podział spółki Grafika Sp. z o.o. został wcześniej zaplanowany, a oceniane powyżej działania służyły przejściu przez Ryszarda Podkulskiego, większościowego udziałowca Spółki, należących do niej nieruchomości za możliwie najniższą cenę. Kapitał zakładowy spółki Grafika Sp. z o.o. wg stanu na 25 lipca 2005 r. wynosił 15 455 tys. zł, z tego do RZG SA należało 14 470 udziałów na kwotę 7 235 tys. zł, tj. 46,81%

---

¹⁸ Przedmiot działalności Grafiki Sp. z o.o. po wniesieniu aportu w postaci nieruchomości pozostał niezmienny i obejmował handel hurtowy i komisowy, z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami; handel detaliczny, z wyjątkiem sprzedaży pojazdów mechanicznych i motocykli; hotele i restauracje oraz obsługę nieruchomości.

kapitału, a do Ryszarda Podkulskiego 16 440 udziałów o wartości 8 220 tys. zł , tj. 53,19% kapitału zakładowego. Wspólnicy Grafiki Sp. z o.o. – RZG SA (w imieniu których występował Pan Prezes) i Ryszard Podkulski, sporządzili w dniu 25 sierpnia 2005 r. projekt podziału spółki Grafika Sp. z o.o. polegającego na przeniesieniu całego majątku spółki dzielonej na istniejącą i na nowo zawiązaną spółkę w taki sposób, że nieruchomości miały pozostać w Grafice Sp. z o.o., zaś studio CtP przejąć miała specjalnie w tym celu utworzona przez RZG SA spółka – Rzeszowskie Zakłady Graficzne Sp. z o.o. Jedynym właścicielem Grafiki Sp. z o.o. pozostał dotychczasowy wspólnik Ryszard Podkulski, a wszystkie udziały w RZG Sp. z o.o. objęły RZG SA. W związku z tym, że wartość posiadanych przez RZG SA udziałów w spółce Grafika Sp. z o.o. była wyższa od wartości wnoszonego do RZG Sp. z o.o. aportu, Spółka uzyskała dopłatę w kwocie 237,5 tys. zł.

NIK nie podziela opinii zawartej w wyjaśnieniach i zeznaniach Pana Prezesa, że w świetle wyników Spółki poczynając od 2005 r. transakcje zamiany nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie na studio CtP były korzystne, gdyż (...) *bez ich przeprowadzenia prawdopodobnie RZG SA dziś już by nie istniały. Spółki nie stać było na utrzymywanie bardzo zniszczonej ww. nieruchomości. (...) Po przeprowadzeniu powyższej transakcji Spółka pozbyła się ciężaru, jaką niewątpliwie była dla niej ww. nieruchomość, a poprzez wdrożenie systemu CtP mogła sprawniej i bardziej efektywnie zająć się jej główną działalnością, czyli drukowaniem.* NIK zwraca uwagę, że nieruchomość przy ul. Lisa Kuli 19 została kosztem ok. 10 000 tys. zł zmodernizowana, wybudowano nowe obiekty. Jeżeli Spółka rzeczywiście zamierzała „pozbyć się ciężaru”, można było dokonać jej zbycia. W ocenie NIK, prawdopodobną kwotą możliwą do uzyskania z tytułu zbycia była wcześniej planowana przez Spółkę, zwiększona w wyniku poniesionych inwestycji, kwota jej wartości, tj. 30 502 tys. zł. Kwota ta pozwoliłaby na sfinansowanie wszystkich zaplanowanych przez Spółkę zakupów inwestycyjnych. Alternatywą dla sprzedaży nieruchomości był jej dalszy wynajem. Zakup nowego systemu CtP mógł być sfinansowany z wpływów za jeden rok wynajmu – umowa z firmą Ryszarda Podkulskiego przewidywała roczny czynsz w wysokości ok. 1 300 tys. zł, tj. o ok. 50 tys. zł więcej niż wartość nowych urządzeń, sprzętu i oprogramowania studia CtP.

NIK zwraca uwagę, że RZG Sp. z o.o., do których wniesiono studio CtP osiągały zysk netto w latach 2006-2008 w wysokości wielokrotnie niższej od planowanej, odpowiednio 316 tys. zł, 99,3 tys. zł, 26,3 tys. zł, a w I półroczu 2009 r. osiągnęły stratę w wysokości 61,9 tys. zł. Biorąc pod uwagę szybki proces zużywania się nowoczesnego sprzętu komputerowego (wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych, jednego z głównych składników majątku spółki, wg stanu na dzień 31 marca 2009 r. wynosiła 377,5 tys. zł), wartość rynkowa

tej spółki zależnej jest, w ocenie NIK, istotnie niższa od wartości wykazanej w bilansie RZG SA w pozycji Inwestycje długoterminowe (7 047,5 tys. zł). Powyższą ocenę potwierdza oszacowanie wartości RZG Sp. z o.o. dokonane na zlecenie Ministra Skarbu Państwa.

3. Jako działanie na szkodę Spółki Najwyższa Izba Kontroli ocenia nieopłacenie przez Pana Prezesa do września 2009 r. wkładów pieniężnych w kwocie 1 026,8 tys. zł na pokrycie objętych w dniu 23 listopada 2006 r. 177 000 akcji Spółki. Ponadto, rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Spółki była możliwa wskutek podania przez Pana Prezesa nieprawdziwych danych we wniosku rejestrowym.

3.1. Akcjonariusz większościowy jako uzasadnienie konieczności podwyższenia kapitału zakładowego Spółki i wyłączenia prawa poboru dla dotychczasowych akcjonariuszy wskazywał potrzebę szybkiego dofinansowania Spółki. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki uchwałami z dnia 22 listopada 2006 r. podwyższyło jej kapitał zakładowy o kwotę 1 026,6 tys. zł do wysokości 21 558,6 tys. zł poprzez emisję 177 000 nowych akcji imiennych o cenie emisyjnej 5,80 zł, w zamian za wkłady pieniężne. NWZ ustaliło, że akcje te uczestniczyć będą w dywidendzie od dnia 1 stycznia 2007 r., a zawarcie przez Spółkę umowy o objęcie akcji oraz wydanie akcji za zapłatą gotówki nastąpi do dnia 30 listopada 2006 r. NWZ postanowiło skierować ofertę objęcia wszystkich nowych akcji do Pana jako Prezesa Zarządu Spółki. Zgodnie z przepisami art. 330 § 1 *ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych*¹⁹ (dalej: *ksh*) terminy i wysokość wpłat na akcje określa statut lub uchwała walnego zgromadzenia. Walne zgromadzenie może upoważnić zarząd do określenia terminów wpłat na akcje. Pomimo, że ani statut ani uchwała NWZ nie określała innego niż dzień 30 listopada 2006 r. terminu opłacenia akcji, jak również nie została podjęta uchwała WZ upoważniająca zarząd (lub radę nadzorczą) do określenia tego terminu, Przewodniczący Rady Nadzorczej RZG SA Bogusław Kobisz w umowie zawartej w dniu 23 listopada 2006 r. z Panem Prezesem zaakceptował inne niż w uchwale NWZ Spółki terminy opłacenia akcji: kwota 256 650 zł miała być wpłacona do dnia 29 listopada 2006 r., pozostałe 769 950 zł do dnia 31 marca 2007 r. Kwot tych w ww. terminach Pan Prezes nie wpłacił. Wpłata nastąpiła dopiero w trakcie prowadzonych przez NIK czynności kontrolnych, w dniach 14 i 16 września 2009 r. NIK zwraca uwagę, że na kwestię braku wpłat w kwocie 1 026,6 tys. zł za objęte przez Pana Prezesa akcje zwracali uwagę Zgromadzeniu Akcjonariuszy, Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi RZG SA biegli rewidenci badający sprawozdania finansowe Spółki za lata 2006, 2007 i 2008. Pan Prezes nie wyjaśnił, mimo skierowanego w tym zakresie pytania, przyczyn nie-

---

¹⁹ Dz. U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.

wpłacenia w listopadzie 2006 r. pierwszej raty za objęte akcje. Wyjaśnił Pan jedynie²⁰, że miał wątpliwości co do prawnej możliwości wniesienia opłat ze względu na toczącą się sprawę z powództwa Skarbu Państwa o unieważnienie uchwał NWZ, a po wstrzymaniu przez Sąd w dniu 3 stycznia 2007 r. wykonania uchwały, był Pan przekonany, że wpłaty nie można dokonywać. NIK zwraca uwagę, że wpłata I raty za objęte akcje, zgodnie z zawartą w dniu 23 listopada 2006 r. umową objęcia akcji, powinna nastąpić do dnia 29 listopada 2006 r., podczas gdy pozew sądowy Skarbu Państwa został wniesiony 22 grudnia 2006 r. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie o oddaleniu apelacji Skarbu Państwa zapadł w dniu 20 września 2007 r. Pan Prezes dokonał wpłaty dopiero 2 lata po tym fakcie.

Przepisy art. 330 § 5 *ksh* stanowią, że jeżeli akcjonariusz nie dokonał wpłaty na akcje w terminie określonym statutem lub uchwałą walnego zgromadzenia spółki, lub w terminie określonym przez zarząd spółki, jest on obowiązany do zapłacenia odsetek ustawowych za opóźnienie lub odszkodowania, chyba że statut stanowi inaczej. W statucie Spółki, dział III *Kapitał i akcje* powyższej kwestii nie uregulowano. Z obliczeń NIK wynika, że kwota należnych Spółce od Pana Prezesa odsetek ustawowych powinna wynosić 249 297,79 zł²¹.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca ponadto uwagę, że wyjaśnienia Pana Prezesa²², że *sytuacja materialna Spółki była w miarę dobra i dofinansowanie kwotą podwyższonego kapitału nie wpłynęłoby znacząco na realizację planów Spółki*, stoją w sprzeczności z argumentami przedstawianymi przez Spółkę Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie w odpowiedzi na pozew Skarbu Państwa, że *wkład na podwyższony kapitał jest wkładem gotówkowym, płatnym w krótkim czasie, co pozwala uzyskać Spółce dodatkowe, niezbędne dla funkcjonowania środki*²³.

3.2. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 1 026,6 tys. zł w grudniu 2006 r. nastąpiła w konsekwencji podania przez Pana Prezesa nieprawdziwych danych we wniosku do Krajowego Rejestru Sądowego o zmianę danych podmiotu w rejestrze przedsiębiorców. W złożonym w dniu 29 listopada 2006 r. formularzu KRS-Z3, w części C.9. *Zmiana kapitału Spółki*, wiersz 58 *Kwotowe określenie części kapitału wpłaconego* wpisał Pan kwotę 256 650 zł, chociaż nie dokonał Pan wcześniej jakiegokolwiek wpłaty z tego tytułu. Stwierdze-

---

²⁰ Wyjaśnienia Prezesa Zarządu Pana Marcina Biedronia z dnia 7 października 2009 r.

²¹ Określony w umowie termin wpłaty I raty w kwocie 256 650 zł – 29 listopada 2006 r. Odsetki do dnia 3 stycznia 2007 r. (decyzja Sądu Okręgowego w Rzeszowie o zawieszeniu obowiązywania uchwał NWZ) – 2 830,18 zł, odsetki od kwoty 1 026 600 zł od dnia 20 września 2007 r. (wyrok Sądu Apelacyjnego o oddaleniu apelacji Skarbu Państwa) do 14 września 2009 r. (wpłata kwoty 850 000 zł) – 246 341,81 zł, odsetki od kwoty 176 600 zł od dnia 14 września do 16 września 2009 r. – 125,80 zł (kwotę 176 600 zł wpłacono 16 września 2009 r.). Odsetki ustawowe do dnia 15 grudnia 2008 r. wynosiły 11,50% w skali roku, a po tym dniu 13%.

²² Wyjaśnienia Prezesa Zarządu Pana Marcina Biedronia z dnia 7 października 2009 r.

²³ Odpowiedź na pozew z dnia 16 stycznia 2007 r., skierowana do Sądu Okręgowego, VI Wydział Gospodarczy w Rzeszowie.

nie²⁴, że wniosek jak i wszelkie pisma w tej sprawie przygotowywała kancelaria prawna nie zmienia faktu podania przez Pana Prezesa nieprawdziwych danych. Na wniosku widnieje czytelny podpis Pana Prezesa. Ponadto, wśród załączonych do wniosku dokumentów znajduje się 1 egzemplarz oświadczenia zarządu o wniesieniu wkładów. W myśl art. 587 § 1 *ksh* podanie nieprawdziwych danych skutkuje odpowiedzialnością karną. NIK zwraca uwagę, że także składając w marcu 2007 r. wniosek do KRS o sprostowanie wpisu dotyczącego wysokości kapitału zakładowego Spółki, nie skorygował Pan Prezes nieprawdziwych danych dotyczących kwotowego określenia części kapitału wpłaconego.

4. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki uległa w okresie objętym kontrolą pogorszeniu. Przychody netto ze sprzedaży spadły z poziomu 30 825,1 tys. zł w 2004 r. do 21 309,6 tys. zł w 2008 r. i 6 991,6 tys. zł w I półroczu 2009 r. Spadkowi przychodów towarzyszyło pogarszanie się wskaźników rentowności: rentowność sprzedaży spadła z poziomu 4,47% w 2005 r. do (-)21,77% w I półroczu 2009 r., w tym samym okresie rentowność aktywów obniżyła się z 0,27% do (-)7,05%. Bilansowa wartość rzeczowych aktywów trwałych zmniejszyła się z 15 393,3 tys. zł wg stanu na dzień 1 stycznia 2005 r. do 8 772 tys. zł wg stanu na dzień 30 czerwca 2009 r., tj. o 43%. Był to rezultat likwidacji i umorzenia majątku trwałego Spółki w stopniu większym niż poniesione nakłady na jego odnowienie. Spółka osiągnęła nieznaczny zysk netto w latach 2005 (90,5 tys. zł) i 2007 (138,6 tys. zł), natomiast strata za 2006 r. wyniosła 1 634,3 tys. zł, za 2008 r. 30,7 tys. zł, a za I półrocze 2009 r. 1 680,5 tys. zł, w wyniku czego wartość kapitałów własnych Spółki zmniejszyła się z poziomu 21 200,9 tys. zł wg stanu na dzień 1 stycznia 2005 r. do 17 790,5 tys. zł wg stanu na dzień 30 czerwca 2009 r. Wydajność na jednego zatrudnionego (mierzona jako stosunek przychodów ze sprzedaży w danym roku do liczby zatrudnionych) spadła ze 152 tys. zł w 2005 r. do 120 tys. zł w 2008 r. (tj. o 21%), a za I półrocze 2009 r. wyniosła 45 tys. zł.

5. Biorąc pod uwagę powyższe oceny i uwagi, na podstawie art. 60 ust. 2 *ustawy o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Zwrot na rachunek Spółki kwoty 27 814,5 tys. zł, stanowiącej równowartość szkody, jaką poniosła Spółka w następstwie nieekwiwalentnego przeniesienia własności nieruchomości przy ul. Lisa Kuli 19 w Rzeszowie oraz podziału spółki Grafika Sp. z o.o.
- 2) Wpłatę przez Pana Prezesa na rachunek RZG SA odsetek ustawowych za opóźnienie wpłaty za objęte akcje w łącznej wysokości 249 297,79 zł.

---

²⁴ Wyjaśnienia Prezesa Zarządu Pana Marcina Biedronia z dnia 7 października 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Prezesa o nadesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub o przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się – stosownie do art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK* – od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie powyższych zastrzeżeń.

Warszawa, 15 grudnia 2009 r.

(-) Andrzej Otrębski
Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji